

MNR

MONSOLIAN NATIONAL
REPORTING AUDIT

АУДИТ
БАТАЛГААЖУУЛАХ
ҮЙЛЧИЛГЭЭ

АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

**ЖИДАКС ХК-ЫН
2022 ОНЫ 12 САРЫН 31-ЭЭР
ТАСАЛБАР БОЛГОСОН
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН**

ЖИДАКС ХК

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГУУД

АГУУЛГА	ХУУДАС
КОМПАНИЙН МЭДЭЭЛЭЛ	1
ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН МЭДЭГДЭЛ	2
ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3-4
АШИГ АЛДАГДАЛ БА БУСАД ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ӨРЛОГЫН ТАЙЛАН	5
САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫНТАЙЛАН	6
ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙНТАЙЛАН	7
МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН	8
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД	9-25

**ЖИДАКС ХК
КОМПАНИЙН МЭДЭЭЛЭЛ**

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Lee JeoungHo

АЛБАН ХАЯГ

УБ, БГД, 16-р хороо, Орхон 1, Шинэ монгол хаад
групп ХХК-ийн байр 2-р давхарт

ХАРИЛЦАГЧ БАНК

Худалдаа Хөгжлийн Банк ХХК

АУДИТОР

Монголын Үндэсний Тайлагнал Аудит ХХК

**МОНГОЛЫН ҮНДЭСНИЙ ТАЙЛАГНАЛ
АУДИТ ХХК**

Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
5-р хороо, Самбуугийн гудамж, М Плаза
оффис 6 давхар, 607 тоот
Утас: 99117121; 89601000
И-мэйл: info@mnraudit.mn

2023-03-21 дугаар 23-01/261

Танай _____ - ны дугаар _____ -т

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАЦ

Дүгнэлт

Бид “ЖИДАКС” ХК (“Компани” гэх)-ийн 2022 оны 12 сарын 31-нээрх Санхүүгийн байдлын тайлан, уг өдрөөр тасалбар болгосон орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан, нягтлан бодох бүртгэлийн томоохон бодлогуудын хураангуйг багтаасан санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлээс бүрдсэн санхүүгийн тайланд аудит хийж гүйцэтгэлээ.

Бидний үзэж байгаагаар эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь бүхий л материаллаг асуудлаар Компанийн 2022 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр санхүүгийн байдал, энэ өдрөөр тасалбар болсон жилийн санхүүгийн гүйцэтгэл болон мөнгөн гүйлгээг Монгол Улсын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС)-уудын дагуу үнэн зөв толилуулж байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитаа Аудитын олон улсын стандарт (АОУС)-ын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлага энэхүү тайлангийн Санхүүгийн тайлангийн аудитад Аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага хэсэгт харуулсан. Бид Нягтлан бодогчдын Ёс зүйн олон улсын стандартын зөвлөл (НБЭЗОУСЗ)- өөс гаргасан Мэргэжлийн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрэм болон Аудитын тухай Монгол улсын хуулиар санхүүгийн тайлангийн аудитад тавигддаг ёс зүйн шаардлагын дагуу компаниас хараат бус бөгөөд хууль болон НБЭЗОУСЗ-өөс гаргасан дүрмийн шаардлагын дагуу тавигддаг ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно. Бидний олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь дүгнэлт гаргахад хангалттай бөгөөд зохистой үндэслэл болно гэж итгэж байна.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний гаргасан тайланд томоохон хэмжээний аудитын гол асуудал байхгүй гэж тодорхойлж байна.

Удирдлага болон Засаглах Эрх Мэдэл Бүхий Этгээдүүдийн Санхүүгийн тайлангийн талаар хүлээх үүрэг хариуцлага

Удирдлага нь СТОУС-уудын дагуу санхүүгийн тайланг бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах хариуцлага хүлээх бөгөөд залилан эсвэл алдаанаас үүдэх материаллаг алдаатай тайлагналгүй санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэх боломжтой болгоход зайлшгүй чухал гэж өөрийн тодорхойлсон дотоод хяналтуудын талаарх хариуцлагыг хүлээнэ.

Санхүүгийн тайланг гаргахдаа удирдлага Компанийн үйл ажиллагааг зогсоох юм уу татан буулгахаар төлөвлөсөн эсвэл ингэхээс өөр аргагүй байхаас бусад тохиолдолд санхүүгийн тайлангуудыг гаргахдаа удирдлага тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах Компанийн чадамжийг үнэлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой

Удирдлага болон Засаглах Эрх Мэдэл Бүхий ЭТГЭЭДҮҮДИЙН Санхүүгийн тайлангийн талаар хүлээх үүрэг хариуцлага (Үргэлжлэл)

асуудлуудыг тодруулах, нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг хэрэглэх үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүд нь Компанийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлага хүлээдэг.

Санхүүгийн тайлангийн аудитад Аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага

Залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ анги эсэх талаарх үндэслэлтэй нотолгоо олж авах, дүгнэлт бүхий аудиторын тайлан гаргах нь бидний зорилго юм. Үндэслэлтэй нотолгоо гэдэг нь өндөр түвшний нотолгоо боловч АОУС-ын дагуу хийгдсэн аудитаар байгаа материаллаг буруу илэрхийллийг байнга илрүүлнэ гэсэн нотолгоо болохгүй. Буруу илэрхийлэх явдал нь залилангаас эсвэл алдаанаас үүсч болох ба хэрэв дангаараа эсвэл нийтдээ санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргасан хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материаллаг гэж үзнэ.

АОУС-ын дагуу бид аудитын хэсэг болгон мэргэжлийн үнэлэмж ашиглаж, аудитын турш мэргэжлийн үл итгэх байр суурийг баримталдаг. Түүнчлэн бид:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэгдэх эрсдэлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн уг эрсдэлд тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, тохиромжтой аудитын баримт нотолгоог олж авдаг. Залилангаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэлээс харьцангуй их байдаг, учир нь залиланд хуйвалдаан, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу илэрхийлэх болон дотоод хяналтыг үл ойшоох явдлууд багтсан байж болно.
- Нягтланд бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг удирдлага зохистой хэрэглэсэн эсэх, мөн олж авсан аудитын баримт нотолгоонд үндэслэн Компанийн тасралтгүй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадамжид мэдэгдэхүйц эргэлзээ үүсгэхүйц үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал оршин байна гэж үзвэл аудиторын тайландаа санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгад анхаарал хандуулах эсвэл ийм тодруулга хийх нь хангалтгүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудиторын тайлан гарах өдөр хүртэлх олж авсан аудитын баримт нотолгоондоо үндэслэн бид дүгнэлтээ гаргадаг. Гэхдээ ирээдүйн үйл явдал, эсвэл нөхцөл байдал Компани тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах боломжгүй болгоход хүргэж болно.

Бид аудитын төлөвлөсөн цар хүрээ болон хугацаа, аудитын томоохон илрүүлэлт, аудитын явцад олж илрүүлсэн дотоод хяналтын томоохон дутагдал болон холбогдох бусад асуудлаар засаглах удирдлагатай харилцдаг

Тайлангийн хэрэглээ

Энэхүү тайланг Монгол Улсын “Компанийн тухай хууль” -ийн 94-р зүйлд заасан хуулийн этгээд болох “ЖИДАКС” ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдэд зориулж бэлтгэсэн. Бид энэхүү тайлангийн агуулгын хүрээнд өөр аливаа нэг гуравдагч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй болно.

Монголын Үндэсний Тайлагнал Аудит ХХК
Улаанбаатар хот, Монгол Улс
2023 оны 03 дугаар сарын 21

Ч.БАТТӨМӨР

Мэргэшсэн нягтлан бодогч, Партнер

ЖИДАКС ХК

АШИГ АЛДАГДАЛ БА БУСАД ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ОРЛОГЫН ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

	Тодруулга	2021	2022
Борлуулалтын орлого /цэвэр/		-	-
Борлуулалтын өртөг		-	-
Нийт ашиг		-	-
Хүүний орлого		-	-
Ногдол ашгийн орлого		-	-
Эрхийн шимтгэлийн орлого		-	-
Бусад орлого		-	-
Борлуулалт, маркетингийн зардал		-	-
Ерөнхий удирдлагын зардал	18	(6,698)	(56,749)
Санхүүгийн зардал	.	-	-
Бусад зардал	17	(2,905)	(14,551)
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	16	(314)	3,514
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		-	-
Биет бус хөрөнгө даснаас хассаны олз (гарз)		-	-
Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)		-	-
Бусад ашиг (алдагдал)		-	-
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг		(9,917)	(67,786)
Орлогын татварын зардал		-	-
Нийт дэлгэрэнгүй орлогыг илэрхийлэх тайлант жилийн ашиг		(9,917)	(67,786)

ЖИДАКС ХК

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

	Тодруулга	2021	2022
ХӨРӨНГӨ			
Эргэлтийн хөрөнгө			
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4	590,160	11,402
Дансны авлага		-	-
Татвар, НДШ-ийн авлага	5	2,275	3,679
Бусад авлага	6	-	268,837
Урьдчилж төлсөн төлбөр	7	-	1,943
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн		592,435	285,861
Эргэлтийн бус хөрөнгө			
Үндсэн хөрөнгө	8	141,719	141,719
Биет бус хөрөнгө	9	31,050	31,209
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	10	3,453,065	3,741,972
Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө		-	-
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн		3,625,834	3,914,900
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН		4,218,269	4,200,761
ӨР ТӨЛБӨР БА ӨӨРИЙН ХӨРӨНГӨ			
Дансны өглөг		-	-
Цалингийн өглөг		-	-
Татварын өглөг		25	112
НДШ-н өр	11	207	-
Банкны богино хугацаат зээл	12	-	25,000
Бусад богино хугацаат өр төлбөр	13	76,374	101,772
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн		76,606	126,884
Урт хугацаат зээл		-	-
Нөөц /өр төлбөр/		-	-
Бусад урт хугацаат өр төлбөр	14	2,847,236	2,847,236
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн		2,847,236	2,847,236
Нийт өр төлбөрийн дүн		2,923,842	2,974,120
Өөрийн хөрөнгө			
Хувийн	15	1,373,575	1,373,575
Халаасны хувьцаа		(3,270)	(3,270)
Эздийн өмчийн бусад хэсэг		1,029	1,029
Хуримтлагдсан ашиг		(76,907)	(144,693)
Нийт цэвэр хөрөнгийн дүн		1,294,427	1,226,641
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		4,218,269	4,200,761

ЖИДАКС ХК

ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

Өмч	Халаасны хувьцаа	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2020 оны 12-р сарын 31	1,373,575	(3,270)	1,029	1,304,344
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	(9,917)	(9,917)
Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	-
Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
2021 оны 12-р сарын 31	1,373,575	(3,270)	1,029	1,294,427
Бүртгэлийн бодлогын алдаа	-	-	-	-
Залруулсан үлдэгдэл	1,373,575	(3,270)	1,029	1,294,427
Тайлант үеийн цэвэр ашиг /алдагдал/	-	-	-	(67,786)
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
2022 оны 12-р сарын 31	1,373,575	(3,270)	1,029	1,226,641

7

MNR-AUDIT

ЖИДАКС ХК

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

	2021	2022
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
<u>Мөнгөн орлогын дүн (+)</u>	-	-
Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	-	-
Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	-	-
Бусад мөнгөн орлого	-	-
<u>Мөнгөн зарлагын дүн (-)</u>	8,715	69,412
Ажилчдад төлсөн	709	25,423
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	-	6,090
Бараа материал худалдан авахад төлсөн	236	-
Ашиглалтын зардалд төлсөн	-	1,143
Түлш, шатахуун, тээврийн хөлсөнд төлсөн	475	7,311
Хүүний төлбөрт төлсөн	-	-
Татварын байгууллагад төлсөн	-	2,534
Бусад мөнгөн зарлага	7,295	26,911
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(8,715)	(69,412)
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
<u>Мөнгөн орлогын дүн (+)</u>	-	213,000
Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого	-	213,000
<u>Мөнгөн зарлагын дүн (-)</u>	2,268,785	779,562
Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн	2,268,785	501,906
Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	-	277,656
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(2,268,785)	(566,562)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
<u>Мөнгөн орлогын дүн (+)</u>	2,944,308	53,703
Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	2,944,308	53,703
Төрөл бүрийн хандив	-	-
<u>Мөнгөн зарлагын дүн (-)</u>	76,375	-
Зээл авсан, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	76,375	-
Ногдол ашиг	-	-
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	2,867,933	53,703
Валютын ханшийн зөрүү	(314)	3,513
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	590,119	(578,758)
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	41	590,160
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	590,160	11,402

1. КОМПАНИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Компанийн үндсэн үйл ажиллагааны чиглэл нь программ хангамжийн үйл ажиллагаа, мэдээлэл технологийн үйл ажиллагаа, вэб сайтын үйлчилгээ, төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, онлайн худалдаа, авто машинаар ачаа тээвэрлэх үйлчилгээ юм.

ЖИДАКС ХК нь хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй нээлттэй хувьцаат компани бөгөөд 2013 оны 07 дүгээр сарын 23-ны өдөр улсын бүртгэлд бүртгүүлж 9010001138 тоот дугаар бүхий, 2049929 тоот регистрийн дугаартай гэрчилгээ авсан бөгөөд нийт 167 хувьцаа эзэмшигчидтэй байна.

Компанийн албан ёсны хаяг: УБ, БГД, 16-р хороо, Орхон 1, Шинэ монгол хаад групп ХХК-ийн байр 2-р давхарт

2. НИЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД

2.1 Тайлан бэлтгэх үндэслэл

Компанийн санхүүгийн тайлангууд Олон улсын нягтлан бодох бүртгэл болон стандартын зөвлөлөөс гаргасан Санхүү тайлагналын олон улсын стандартуулын (“СТОУС”) дагуу бэлтгэгдсэн болно.

Компанийн санхүүгийн тайлангуудыг түүхэн өртгийн зарчмаар бэлтгэсэн болно. Санхүүгийн тайлан дахь дүнгүүдийг Компанийн үйл ажиллагааны мөнгөн тэмдэгт болох Монгол төгрөгөөр тайлагнасан болно.

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо

а. Эргэлтийн болон эргэлтийн бус ангилал

Компани хөрөнгө болон өр төлбөрүүдийг санхүүгийн байдлын тайланд эргэлтийн болон эргэлтийн бус ангиллын дагуу толилуулна. Дараах тохиолдолд хөрөнгө эргэлтийн хөрөнгө болно:

- Хэвийн үйл ажиллагааны явцад хэрэгжих болон борлуулах хандлагатай эсвэл хэрэглэхээр хүлээгдэж байгаа
 - Худалдах үндсэн зорилгоор эзэмшиж байгаа
 - Тайлант хугацаанаас хойш 12 сарын дотор хэрэгжихээр хүлээгдэж байгаа эсвэл
 - Тайлант хугацаанаас хойш хамгийн багадаа 12 сарын дотор солилцох эсвэл өр төлбөр барагдуулахыг хязгаарлаагүй бэлэн мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө
- Бусад бүх хөрөнгө нь эргэлтийн бус хөрөнгө болно.

Өр төлбөр нь дараах тохиолдлуудад богино хугацаат өр төлбөр болно:

- Хэвийн үйл ажиллагааны явцад төлөгдөхөөр хүлээгдэж буй
- Худалдах үндсэн зорилгоор эзэмшиж байгаа
- Тайлант хугацаанаас хойш 12 сарын дотор төлөх хугацаатай, эсвэл
- Тайлант хугацаанаас хойш хамгийн багадаа 12 сар өр төлбөр барагдуулалтыг хойшлуулах нөхцөлгүй

Компани бусад бүх өр төлбөрүүдийг эргэлтийн бус гэж ангилдаг.

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)**2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо****б. Гадаад валютын хөрвүүлэлт**

Компанийн санхүүгийн тайланг Компанийн үйл ажиллагааны мөнгөн тэмдэгт болох Монгол төгрөгөөр илэрхийлнэ. Гадаад валютын гүйлгээг анх бүртгэхдээ гүйлгээг хүлээн зөвшөөрөх шаардлага хангасан өдрийн ханшаар мөнгөн нэгжрүү хөрвүүлж бүртгэнэ. Гадаад валютаар бүртгэгдсэн мөнгөн хөрөнгө, төлбөрүүдийг санхүүгийн байдлын тайлангийн өдрийн ханшаар дахин хөрвүүлдэг. Бүх зөрүүг орлого, зардлын дансанд бүртгэнэ.

Түүхэн өртгөөр хэмжигдэх мөнгөн бус зүйлүүдийг тэдгээрийн анхны гүйлгээ хийгдсэн өдрийн ханшаар хөрвүүлнэ. Бодит үнэ цэнэ нь гадаад валютаар хэмжигдэх мөнгөн бус зүйлүүдийг бодит үнэ цэнэ тодорхойлогдсон өдрийн ханшаар хөрвүүлнэ. Бодит үнэ цэнээр хэмжигдэх, мөнгөн зүйлсийн хөрвүүлгээс үүссэн олз, гарзыг бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийн олз, гарзыг хүлээн зөвшөөрөхтэй адилаар хүлээн зөвшөөрнө (өөрөөр хэлбэл бодит үнэ цэнийн зөрүү нь бусад дэлгэрэнгүй орлого, олз гарзын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдсөн зүйлийн ханшийн зөрүүнээс үүссэн олз, гарзыг мөн адил бусад дэлгэрэнгүй орлого, олз гарзын тайланд бүртгэнэ).

в. Борлуулалтын орлого

Орлогын эдийн засгийн үр өгөөж нь Компанид орох нь тодорхой болсон болон найдвартайгаар хэмжих боломжтой болсон хэр хэмжээгээр хүлээн зөвшөөрнө. Орлогыг хүлээн авсан зүйлийн бодит үнэ цэнээс хөнгөлөлт, буцаалт, борлуулалтын татвар эсвэл хураамжийг хассан дүнгээр хүлээн зөвшөөрнө.

Орлогыг хүлээн зөвшөөрөгдөхөөс өмнө дараах тусгай хүлээн зөвшөөрөлтийн шаардлагыг хангах ёстой.

Үйлчилгээний орлого

Үйлчилгээ үзүүлэх ажил үйлчилгээний эцсийн үр дүнг найдвартай тооцож болохоор байвал балансын өдрөөр уг ажил гүйлгээний иж бүрдлийн үе шатанд хамаарах орлогыг хүлээн зөвшөөрнө. Дараах нөхцөл бүрдсэн үед аливаа ажил гүйлгээний үр дүнг үнэн зөв тооцож болно.

Үүнд:

- a. Орлогын үр дүнг найдвартай тооцож болохоор байх
- b. Тухайн ажил гүйлгээнд хамаарах эдийн засгийн өгөөжийг компани хүртэх магадлалтай
- c. Тайлангийн өдрөөр тухайн ажил гүйлгээний иж бүрдлийн үе шатыг бодитойгоор тооцож болохоор байх
- d. Тухайн ажил гүйлгээтэй холбогдон гарсан зардал болон уг ажил гүйлгээг гүйцээх өртгийг найдвартай тодорхойлж болохоор байх

2. **НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)**

2.2 **Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)**

в. Борлуулалтын орлого(үргэлжлэл)

Хүүний орлого

Хүүний орлогыг үр ашигт хүүний аргад үндэслэн хүлээн зөвшөөрнө. Үр ашигт хүүний арга гэдэг нь хорогдуулсан өртгөөр хэмждэг санхүүгийн бүх хэрэглүүр, хүүний орлогыг шаардлагатай үед санхүүгийн хөрөнгө эсвэл өр төлбөрийн бүртгэлийн дүнтэй цэвэршүүлсэн богино хугацааны буюу санхүүгийн хэрэглүүрийн таамагласан хугацаанд тооцоолсон, ирээдүйд хүлээж авах буюу төлөх мөнгөн урсгалын бууруулсан хүүний түвшинг ашиглах юм. Хүүний орлогыг орлого зардлын тайлангийн “Бусад орлого”- д бүртгэнэ.

г. Зардал

Зардал нь тайлант хугацааны үед өөрийн хөрөнгийг бууруулж буй хөрөнгө оруулагчдад олгосон хуваарилалтаас бусад эдийн засгийн өгөөжийн гадагшлах урсгал, хөрөнгийн бууралт, мөн өр төлбөрийн нэмэгдэл зэрэг болно. Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг ба зардлыг гарсан үед нь дэлгэрэнгүй орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрнө.

д. Татвар

Тайлант хугацааны орлогын албан татвар

Тайлант жилийн болон өмнөх хугацааны албан татварын хөрөнгө ба өр төлбөрийг татварын байгууллагаас буцаан авахаар хүлээж байгаа эсвэл татварын байгууллагад төлөх дүнгээр хэмжинэ. Энэ дүнг тооцоолоход хэрэглэсэн татварын хувь хэмжээ, татварын хуулиуд нь санхүүгийн байдлын тайлангийн өдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр үйлчилж байсан болно.

Эдгээр зүйлд холбоотой тайлант жилийн орлогын албан татварыг орлого үр дүнгийн тайланд биш шууд өөрийн хөрөнгөд хүлээн зөвшөөрнө. Удирдлага НББ-ийг хэрхэн хөтлөхийг холбогдох татварын хууль, журмуудад тодорхой зааж өгөөгүй, нэмэлт тайлбар тодруулга шаардлагатай тийм шинэ нөхцөл байдал үүссэн эсэхийг тодруулахын тулд тодорхой хугацаа тугамд татварын тайлангаа хянаж үздэг ба шаардлагатай бол сан байгуулдаг.

Хойшлогдсон албан татвар

Санхүүгийн байдлын тайлангийн өдрийн байдлаарх хөрөнгө, өр төлбөрийн татвар ногдох дүн ба тэдгээрийн санхүүгийн тайлан дээрх бүртгэлийн хооронд гарах түр зөрүүнд “Тайлан тэнцлийн арга”-ыг ашиглан хойшлогдсон албан татварыг хүлээн зөвшөөрнө.

Хойшлогдсон албан татварын өр төлбөрийг дор дурдсанаас бусад бүх түр зөрүүнд хүлээн зөвшөөрнө. Үүнд:

2. **НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)**

2.2 **Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)**

д. **Татвар(үргэлжлэл)**

Хойшлогдсон албан татвар(үргэлжлэл)

- Хойшлогдсон албан татварын өр төлбөр нь гүүдвилийг анх хүлээнзөвшөөрөх үед эсвэл бизнесийн нэгдлийн бус хөрөнгө, өр төлбөрийн гүйлгээнээс үүссэн, уг гүйлгээ нь НББ-ийн ашиг (алдагдал), татвар ногдох ашиг (алдагдал) - ийн аль алинд нөлөө үзүүлэхгүй байгаа үед,
- Түр зөрүү нь охин болон холбоотой компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалт ба хамтарсан компани дахь ашиг сонирхол зэрэгтэй холбоотойгоор үүссэн, түр зөрүүг хэзээ арилгахыг толгой компани, хөрөнгө оруулагч эсвэл хамтрагч тал хянаж байгаа, түр зөрүү нь ойрын хугацаанд арилахгүй байх магадлалтай байгаа үед

Дор дурдсанаас бусад тохиолдолд хойшлогдсон орлогын албан татварын хөрөнгийг татвар ногдох орлогоос хасагдах бүх түр зөрүүнүүд, ирээдүйд шилжүүлэн тооцох, ашиглаагүй татварын бүх хөнгөлөлт ба алдагдлуудад (эдгээр түр зөрүү, хөнгөлөлт, алдагдлуудыг хасаж болох татвар ногдох орлогын ирээдүйд орж ирэх нь тодорхой болсон үед) хүлээн зөвшөөрнө. Үүнд:

- Татвар ногдох орлогоос хасагдах түр зөрүүтэй холбоотой хойшлогдсон албан татварын хөрөнгө нь бизнесийн нэгдлийн бус хөрөнгө, өр төлбөрийн гүйлгээг анх хүлээн зөвшөөрөх үед үүссэн ба гүйлгээ гарах үед, НББ-ийн болоод татварын ашиг (алдагдал) - ийн аль алинд нөлөө үзүүлэхгүй байгаа үед;
- Татвар ногдох орлогоос хасагдах түр зөрүү нь охин болон холбоотой компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалт ба хамтарсан компани дахь ашиг сонирхолтой холбоотойгоор үүссэн бол хойшлогдсон албан татварын хөрөнгийг, түр зөрүү нь ойрын хугацаанд арилах магадлалтай, түр зөрүүг хасаж болох татвар ногдох орлого орж ирэх нь тодорхой болсон үед зөвхөн хүлээн зөвшөөрнө.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгийн бүртгэлийн дүнг тайлант хугацаа бүрийн эцэст хянаж үзэх ба хойшлогдсон татварын хөрөнгийг хэсэгчлэн эсвэл бүхлээр нь нөхөн олж авахад хүрэлцэхүйц хэмжээний татвар ногдох орлого цаашид орж ирэх нь тодорхойгүй болсон үед харгалзах хэмжээгээр хөрөнгийн дүнг бууруулна.

Хүлээн зөвшөөрөөгүй хойшлогдсон татварын хөрөнгийг тайлант хугацаа бүрийн эцэст дахин үнэлж үзэх ба хойшлогдсон татварын хөрөнгийг нөхөн олж авахад хүрэлцэхүйц хэмжээний татвар ногдох орлого цаашид орж ирэх нь тодорхой болсон үед харгалзах хэмжээгээр хойшлогдсон татварын хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрнө.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийн тайлант хугацааны эцсийн өдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр үйлчилж буй татварын хувь хэмжээнүүд дээр үндэслэн хөрөнгийг борлуулах, өр төлбөрийг барагдуулах тайлант хугацаанд хэрэглэгдэхээр хүлээгдэж буй татварын хэмжээгээр хойшлогдсон татварыг тооцно.

2. **НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)**

2.2 **Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)**

д. **Татвар (үргэлжлэл)**

Хойшлогдсон албан татвар(үргэлжлэл)

Хэрэв өнөөгийн татварын хөрөнгийг татварын өр төлбөрт суугуулах хууль ёсны эрхтэй бөгөөд хойшлогдсон татварууд нь нэг татвар төлөгч аж ахуйн нэгж ба нэг татварын байгууллагатай холбоотой байгаа бол хойшлогдсон албан татварын хөрөнгө ба өр төлбөрийг хооронд нь цэвэршүүлж болно.

Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар

Орлого, зардал болон хөрөнгүүд нь доорхоос бусад тохиолдолд Нэмэгдсэн Өртгийн Албан Татвар (НӨАТ)-гүй цэвэр дүнгээр хүлээн зөвшөөрөгддөг:

- Хөрөнгө эсвэл үйлчилгээг худалдан авахад төлсөн НӨАТ-ыг татварын байгууллагаас буцаан авах боломжгүй үед уг НӨАТ-ыг хөрөнгө худалдан авалтын өртгийн нэг хэсгээр эсвэл зардлын нэг хэсгээр (аль тохиромжтойгоор) хүлээн зөвшөөрнө.
- НӨАТ-ын дүн орсон дүнгээр илэрхийлэгдэх авлага ба өглөг.

Татварын байгууллагаас авах эсвэл татварын байгууллагад өгөх өглөгийн цэвэр дүнг санхүүгийн байдлын тайланд авлага эсвэл өглөгийн нэг хэсэг болгон толилуулна.

е. **Бэлэн мөнгө болон банкин дахь данс**

Бэлэн мөнгө болон банкин дахь дансанд банкинд байршуулсан мөнгө орно.

Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн зорилгоор, дээр тодорхойлсноор бэлэн мөнгө болон банкин дахь харилцах, хадгаламж дахь бэлэн мөнгө болон богино хугацаатай хадгаламжийг банкны овердрафтын үлдэгдлийг багтаахгүйгээр оруулсан.

ё. **Санхүүгийн хөрөнгө**

(i) *Анх хүлээн зөвшөөрөх болон хэмжилт*

Санхүүгийн хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө бодит үнэ цэнийн өөрчлөлт нь орлого, зарлагын дансанд бүртгэгдэх, зээл ба авлага, дуусгавар хугацаа хүртэл эзэмших хөрөнгө оруулалт, борлуулахад бэлэн санхүүгийн хөрөнгө, эсвэл үр нөлөөтэй хейджингийн хэрэглүүрээр ангилсан үүсмэл хэрэглүүр гэж ангилна. Санхүүгийн хөрөнгүүдийг анхлан бодит үнэ цэнээр нь бүртгэх ба бодит үнэ цэнийн өөрчлөлт нь орлого, зардлын дансанд бүртгэгдэх гэж ангилаагүй санхүүгийн хөрөнгүүдийн хувьд шууд хамааралтай гүйлгээний зардлуудыг нэмж бүртгэнэ.

Санхүүгийн хөрөнгийн бүх хэвийн худалдан авалт, борлуулалтыг арилжаа хийгдсэн өдөр (Компани хөрөнгийг худалдан авах эсвэл зарах үүрэг хүлээсэн өдөр) хүлээн зөвшөөрнө.

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

ё. Санхүүгийн хөрөнгө(үргэлжлэл)

(i) *Анх хүлээн зөвшөөрөх болон хэмжилт(үргэлжлэл)*

Компанийн санхүүгийн хөрөнгөнд бэлэн мөнгө болон банкин дах данс ба бусад авлага орно.

(ii) *Дараах үеийн хэмжилт*

Зээл ба авлага

Зээл ба авлага нь идэвхтэй зах зээлд бүртгэлгүй, тогтмол эсвэл тодорхойлж болох төлбөр бүхий үүсмэл санхүүгийн хэрэглүүр биш санхүүгийн хөрөнгө юм. Анхны хэмжилтээс хойш санхүүгийн хөрөнгийг дараах үеүдэд үнэ цэнийн бууралтыг хассаны дараах үр ашигт хүүгийн арга (ҮАХА) ашиглан хорогдуулсан өртгөөр нь хэмжинэ. Хорогдуулсан өртгийг гүрашигт хүүний салшгүй хэсэг болох худалдан авалтын урамшуулал, хөнгөлөлт болон зардал, шимтгэлийг оролцуулан тооцдог. Үр ашигт хүүгийн хорогдуулалт нь дэлгэрэнгүй орлогын тайлангийн "Бусад орлого"-д багтана. Үнэ цэнийн бууралтаас үүссэн алдагдлыг дэлгэрэнгүй орлогын тайлангийн "Бусад зардал" хэсэгт хүлээн зөвшөөрнө.

(iii) *Үл хүлээн зөвшөөрөлт*

Дараах тохиолдолд санхүүгийн хөрөнгийг (хэрэглэх боломжтой бол, санхүүгийн хөрөнгийн хэсгийг эсвэл хоорондоо төсөөтэй нэг бүлэг санхүүгийн хөрөнгүүдийн хэсгийг) үл хүлээн зөвшөөрнө. Үүнд:

- Тухайн хөрөнгөөс мөнгөн урсгал хүлээн авах эрх нь дууссан, эсвэл
- Компани нь тухайн хөрөнгөөс мөнгөн урсгал хүлээн авах эрхээ шилжүүлсэн эсвэл "дамжуулан өнгөрөөх" хэлцлийн дагуу хүлээн авсан мөнгөө нийт дүнгээр нь удаан хугацаагаар саатуулалгүйгээр гуравдагч талд төлөх үүрэг хүлээсэн, эсвэл (а) Компани нь хөрөнгийн бараг бүх эрсдэл ба өгөөжийг шилжүүлсэн, эсвэл (б) Компани нь тухайн хөрөнгөтэй холбоотой эрсдэл ба өгөөжийг шилжүүлээгүй боловч хөрөнгийн хяналтыг шилжүүлсэн.

Компани хөрөнгөөс мөнгө хүлээн авах эрхээ шилжүүлсэн эсвэл "дамжуулан өнгөрөөх" хэлцэл хийсэн боловч хөрөнгөтэй холбоотой ихэнх эрсдэл, өгөөж болон хяналтыг шилжүүлээгүй тохиолдолд хөрөнгийг Компанийн уг хөрөнгөнд үргэлжлүүлэн оролцоор байх хэмжээгээр нь хүлээн зөвшөөрнө. Энэ тохиолдолд Компани холбогдох өр төлбөрийг мөн хүлээн зөвшөөрнө.

Шилжүүлсэн хөрөнгө ба холбогдох өр төлбөр Компанийн хадгалж үлдсэн эрх, үүргийг тусган харуулсан сууриар хэмжинэ. Энэхүү үргэлжилсэн оролцоо нь шилжүүлсэн хөрөнгийн баталгаа хэлбэртэй байвал оролцоог тус хөрөнгийн анхны бүртгэлийн дүн ба Компанийн төлөх шаардлагатай болох хамгийн их дүнгийн аль багаар хэмжинэ.

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

ё. Санхүүгийн хөрөнгө (үргэлжлэл)

(iv) *Санхүүгийн хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралт*

Компани санхүүгийн хөрөнгө эсвэл бүлэг санхүүгийн хөрөнгүүд нь үнэ цэнийн бууралтад орсныг нотлох бодит нотолгоо байгаа эсэхийг санхүүгийн байдлын тайлангийн өдөр бүр үнэлж үзнэ.

Хэрэв хөрөнгийг анхлан хүлээн зөвшөөрсний дараа нэг буюу түүнээс олон тооны "Алдагдлын тохиолдол"-ын улмаас үнэ цэнийн бууралтын бодит нотолгоо бий болсон ба уг "Алдагдлын тохиолдол" нь санхүүгийн хөрөнгө эсвэл бүлэг санхүүгийн хөрөнгийн ойролцоолон тооцоолсон ирээдүйн мөнгөн урсгалд нөлөөлж байгаа үед санхүүгийн хөрөнгийг эсвэл бүлэг санхүүгийн хөрөнгийг үнэ цэнийнбууралтад орсон гэж үзнэ. Үнэ цэнийн бууралтын нотолгоонд зээлдэгч эсвэл бүлэг зээлдэгчид нь санхүүгийн томоохон хүндрэлд орсон, зээлийнхүү болон үндсэн төлбөр зөрчилд орсон, дампуурах эсвэл санхүүгийн өөр бусад дахин зохион байгуулалтад орох магадлалтай болсон, зөрчилтэй холбоотой эдийн засгийн нөхцөл байдалд гарсан өөрчлөлт гэх мэт тооцоолсон ирээдүйн мөнгөн урсгалд хэмжиж болохуйц бууралт байгааг харуулсан бодит өгөгдөл бий болох зэрэг орно.

Хорогдуулсан өртгөөр нь бүртгэх санхүүгийн хөрөнгүүд

Үнэ цэнийн бууралтын алдагдал гарсан талаар бодит нотолгоо байгаа бол алдагдлыг тухайн хөрөнгийн бүртгэлийн дүн ба ирээдүйд орж ирэхээр тооцоолсон мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнийн (бодитоор тохиолдоогүй ирээдүйд хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг оруулахгүй) зөрүүгээр хэмжинэ. Орж ирнэ гэж тооцоолсон ирээдүйн мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнийг санхүүгийн хөрөнгийн анхны, үр ашигт хүүний хувиар бууруулан тооцдог. Зээлийн хүүний хувь нь хувьсах байх нөхцөлд үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хэмжих хөнгөлөлтийн хувь нь өнөөгийн үр ашигт хүүний хувьтай тэнцүү байна.

Хөрөнгийн бүртгэлийн дүнг эрсдэлийн сангийн дансаар бууруулах ба алдагдлын дүнг орлого, үр дүнгийн тайланд хүлээн зөвшөөрнө. Бүртгэлийн бууруулсан дүн дээр хүүний орлогыг үргэлжлүүлэн хуримтлуулах ба үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хэмжих зорилгоор ирээдүйн мөнгөн урсгалыг бууруулахад ашигласан хүүг ашиглан хуримтлуулна. Хүүний орлогыг санхүүгийн орлогын нэг хэсэг болгон орлого, зардлын дансанд бүртгэнэ. Цаашид эргэн төлөгдөх ямар нэг бодит чиг хандлага байхгүй байгаа, бүх барьцаа хөрөнгийг борлуулсан эсвэл Компанид шилжүүлсэн үед зээлийг холбогдох зээлийн эрсдэлийн сангийн хамт данснаас хасна.

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

ё. Санхүүгийн хөрөнгө (үргэлжлэл)

(iv) Санхүүгийн хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралт (үргэлжлэл)

Хэрэв дараагийн тайлант хугацаанд үнэ цэнийн бууралтыг хүлээн зөвшөөрсний дараах үйл явдлын улмаас тооцоолсон үнэ цэнийн бууралтын алдагдал өсөж эсвэл буурвал, сангийн дансыг залруулах замаар өмнө хүлээн зөвшөөрсөн үнэ цэнийн бууралтыг өсгөж эсвэл бууруулна. Данснаас хассан хөрөнгө дараа нь эргэн төлөгдвөл дэлгэрэнгүй орлогын тайлангийн санхүүгийн зардал дансны кредитэд бүртгэнэ.

ж. Санхүүгийн өр төлбөр

(i) Анхны хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт

Санхүүгийн өр төлбөрийг аль зохистой ангилалд нь бодит үнэ цэнийн өөрчлөлт нь орлого, зарлагын дансанд бүртгэгдэх, зээл ба зээллэг, эсвэл үр нөлөөтэй хейджингийн хэрэглүүрээр анх хүлээн зөвшөөрнө

Бүх санхүүгийн өр төлбөрүүдийг анх бодит үнэ цэнээр хүлээн зөвшөөрөх ба зээл, зээллэг болон өр төлбөрийн хувьд шууд хамааралтай гүйлгээний зардлыг хассаны дараах дүнгээр хүлээн зөвшөөрнө.

Компанийн санхүүгийн өр төлбөрүүдэд дансны болон бусад өр төлбөр ба урьдчилж орсон орлого орно. Санхүүгийн өр төлбөрүүдийн хэмжилт дор дурдсан ангиллаас хамаарна:

Зээл, зээллэг ба хойшлогдсон орлогын өр төлбөр

Анххэмжсэнийдараа, зээллэгүүд, хойшлогдсон орлогын өр төлбөр, хүүгийнөглөг, дансны болон бусад өглөгийг дараагийн тайлант хугацаанд үр ашигт хүүний аргыг ашиглан хорогдуулсан өртгөөр нь хэмжинэ. Өр төлбөрийг үл хүлээн зөвшөөрөх үед болон үр ашигт хүүг ашиглан хорогдуулах үеийн олз, гарзыг орлого, зардлын дансанд хүлээн зөвшөөрнө.

Хорогдуулсан өртгийг үр ашигт хүүний салшгүй хэсэг болох зээл олголтын урамшуулал, хөнгөлөлт болон шимтгэл, холбоотой зардлуудыг оролцуулан тооцдог. Үр ашигт хүүгийн хорогдуулалт нь дэлгэрэнгүй орлогын тайлангийн санхүүгийн зардалд багтана.

(ii) Үл хүлээн зөвшөөрөлт

Санхүүгийн өр төлбөрийг төлөхөөс чөлөөлөгдсөн, өр төлбөр цуцлагдсан эсвэл хугацаа нь дууссан бол үл хүлээн зөвшөөрдөг. Хэрэв одоо байгаа санхүүгийн өр төлбөрийн зээлдүүлэгч нь хэвээрээ боловч ялгаатай нөхцөлтэй зээлийн гэрээгээр сольсон эсвэл одоо байгаа зээлийн нөхцөл эрс өөрчлөгдсөн бол эдгээр өөрчлөлт шинэчлэлтийг анхны санхүүгийн өр төлбөрийн үл хүлээн зөвшөөрөлт ба шинэ өр төлбөрийн хүлээн зөвшөөрөлт гэж үзэх ба бүртгэлийн дүнгийн зөрүүг орлого, зардлын дансанд хүлээн зөвшөөрнө.

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

з. Санхүүгийн хэрэглүүрүүдийг цэвэршүүлэх

Хэрэв байгууллага хүлээн зөвшөөрсөн дүнгүүдийг цэвэршүүлэх хуулиар олгогдсон эрхтэй, тооцоог цэвэр дүнгээр нь барагдуулах, эсвэл хөрөнгийг борлуулж өр төлбөрийг нь барагдуулах ажлыг нэгэн зэрэг хийхээр зэхэж байгаа л бол санхүүгийн хөрөнгө ба өр төлбөрүүдийг хооронд нь цэвэршүүлэн, цэвэр дүнгээр тайлан тэнцэлд толилуулах эрхтэй.

и. Бодит үнэ цэнээрх хэмжилт

Хэмжилтийн өдөр зах зээлийн оролцогчдын хооронд зохих журмын дагуу хийгдэж буй гүйлгээний үед хөрөнгө борлуулахад хүлээн авч буй эсвэл өр төлбөрийг шилжүүлэхэд төлж буй үнийг бодит үнэ цэнэ гэнэ. Бодит үнэ цэнийн хэмжилт нь дараах тохиолдлуудад болж буй хөрөнгийг борлуулах болон өр төлбөрийг шилжүүлэх гүйлгээний таамаглалд үндэслэдэг. Үүнд:

- Хөрөнгө, өр төлбөрийн үндсэн зах зээлд эсвэл
- Үндсэн зах зээл байхгүй үед хөрөнгө, өр төлбөрийн хамгийн давуу зах зээлд

Компани үндсэн болон давуу зах зээлд оролцох боломжтой байх ёстой.

Зах зээлийн оролцогчид нь хөрөнгө, өр төлбөрийн үнийг тогтоох үед өөртөө эдийн засгийн хувьд хамгийн ашигтай байхаар оролцоно гэсэн төсөөллийг ашиглан хөрөнгө болон өр төлбөрийн бодит үнэ цэнийг хэмжинэ.

Санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн хэмжилтэд хөрөнгийг хамгийн үр ашигтайгаар ашиглаж эсвэл хөрөнгийг хамгийн үр ашигтайгаар ашиглах зах зээлийн өөр нэг оролцогчид хөрөнгийг борлуулснаар эдийн засгийн өгөөжийг бий болгох зах зээлийн оролцогчийн чадварыг харгалзаж үзнэ.

Компани тухайн нөхцөлд тохирох үнэлгээний техникүүдийг ашиглах ба уг нөхцөл нь бодит үнэ цэнийг хэмжихэд шаардагдах хангалттай мэдээлэлтэй, холбогдох ажиглаж болохуйц орцуудыг дээд зэргээр, ажиглах боломжгүй орцуудыг хамгийн багаар ашиглана.

Санхүүгийн тайланд хэмжиж, тодруулсан бүх хөрөнгө болон өр төлбөрүүдийг бодит үнэ цэнийн түвшинд дараах байдлаар ангилсан ба ангилахдаа бодит үнэ цэнийн хэмжүүрт бүхлээрээ томоохон нөлөөтэй хамгийн бага түвшний орцод үндэслэсэн:

- Түвшин 1 - хөрөнгө, өр төлбөрийн хөрөнгийн бирж дээр бүртгэлтэй (залруулаагүй), идэвхтэй зах зээл дээрх үнэ,
- Түвшин 2 - шууд болон шууд бусаар ажиглах боломжтой хамгийн бага түвшний орцууд нь бодит үнэ цэнэд томоохон нөлөө үзүүлэх үнэлгээний техникүүд
- Түвшин 3 - ажиглах боломжгүй хамгийн бага түвшний орц нь бодит үнэ цэнийн хэмжилтэд томоохон нөлөөтэй үнэлгээний техникүүд

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

и. Бодит үнэ цэнээрх хэмжилт (үргэлжлэл)

Компани санхүүгийн тайланд байнгын сууриар хүлээн зөвшөөрдөг хөрөнгө болон өр төлбөрүүдийн хувьд тайлант үе бүрийн эцэст ангиллыг дахин үнэлж (бүхлээрээ бодит үнэ цэнийн хэмжилтэд томоохон нөлөөтэй хамгийн бага түвшний орцод суурилан) үзсэнээр түвшний хоорондын шилжилт гарсан эсэхийг тодорхойлдог.

й. Урьдчилж төлсөн төлбөрүүд

Урьдчилж төлсөн төлбөр нь урьдчилж бэлэн мөнгө төлсөн боловч бодитоор гараагүй байгаа зардлуудыг хэлнэ. Урьдчилж төлсөн төлбөрүүд нь эхлээд хөрөнгө хэсэгт бүртгэгдэх ба төлсөн бэлэн мөнгөний дүнгээр хэмжигдэнэ. Үүний дараа үйл ажиллагаанд хэрэглэгдсэн буюу хугацаа нь дуусахад орлогын тайланд тусгагддаг.

к. Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийг анхны өртгөөс хуримтлагдсан элэгдэл ба хуримтлагдсан үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хассан дүнгээр илэрхийлдэг. Үндсэн хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрөх шаардлагууд хангагдсан тохиолдолд л тухайн үндсэн хөрөнгийн сольсон хэсгийн өртөг болон зээллэгийн өртгийг тухай бүрд нь энэ өртөгт оруулна. Бусад бүх засвар үйлчилгээний зардлыг гарсан үед нь ашиг алдагдлыг тайланд тусгана.

Хөрөнгийн ашиглалт дуусч эсвэл өртөг болон холбогдох хуримтлагдсан элэгдэл болон үнэ цэнийн бууралт нь данснаас хасагдахад үүсэх олз болон гарз нь ашиг алдагдалд кредитлэгдэнэ.

Хүлээн зөвшөөрсний дараах үед үндсэн хөрөнгийг хуримтлагдсан элэгдэл ба хуримтлагдсан үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хассан бодит үнэ цэнээр илэрхийлдэг.

Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийг татварын зорилгоор шулуун шугамын аргаар, дараах ашиглалтын хугацаанд элэгдүүлнэ. Үүнд:

Ангилал	Жил
Тээврийн хэрэгсэл	10
Тавилга эд хогшил	10
Компьютер, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	2
Барилга	25

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

к. Үндсэн хөрөнгө (үргэлжлэл)

Үндсэн хөрөнгийг худалдан борлуулах үед эсвэл түүний ашиглалт, борлуулалтаас ирээдүйд эдийн засгийн үр ашиг хүлээгдэхгүй болсон үед үл хүлээн зөвшөөрнө. Хөрөнгийн үл хүлээн зөвшөөрөлттэй холбогдон үүссэн аливаа олз, гарзыг (хөрөнгө борлуулалтын цэвэр орлого ба бүртгэлийн дүн хоёрын зөрүүгээр тооцно) хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрсөн тайлант жилийн орлого, үр дүнгийн тайланд тусгана.

Үндсэн хөрөнгийн үлдэх өртөг, ашиглалтын хугацаа, элэгдлийн арга нь өмнө хийгдсэн тооцоолол ба үндсэн хөрөнгөнд агуулагдаж буй ирээдүйн эдийн засгийн үр ашгийн хүлээгдэж буй хэрэглээний хэв загварт нийцэж байгаа эсэхийг баталгаажуулах үүднээс үндсэн хөрөнгийн үлдэх өртөг, ашиглалтын хугацаа, элэгдлийн аргыг санхүүгийн жилийн эцэс бүрд хянаж үздэг.

л. Биет бус хөрөнгө

Тусад нь авсан биет бус хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө өртгөөр нь бүртгэдэг. Бизнес нэгдлийн үед авсан биет бус хөрөнгийг авсан өдрийн бодит үнэ цэнээр бүртгэнэ. Анх хүлээн зөвшөөрсний дараа биет бус хөрөнгийг хуримтлагдсан хорогдуулалт болон үнэ цэнэ бууралтын алдагдлыг хассан өртгөөр нь тайланд тусгадаг.

Дотооддоо хөгжүүлсэн биет бус хөрөнгийн хувьд хөгжүүлэлтийн зардлаас бусад зардал өртгийг нэмэгдүүлэхгүй. Үүний оронд холбогдох зардлуудыг зардал гарсан тайлант хугацаанд олз, гарзаар бүртгэнэ.

Биет бус хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа нь тодорхой эсвэл тодорхой бус эсэхийг үнэлнэ. Компанийн эзэмшиж байгаа бүх биет бус хөрөнгүүд нь тодорхой ашиглалтын хугацаатай.

Ашиглалтын тодорхой хугацаатай биет бус хөрөнгийг эдийн засгийн үр ашигтай хугацааны туршид нь хорогдуулах ба үнэ цэнийн бууралтын шинж тэмдэг илэрсэн тухай бүрд үнэ цэнийн бууралтын үнэлгээ хийнэ. Ашиглалтын тодорхой хугацаатай биет бус хөрөнгийн хорогдуулах хугацаа болон аргыг хамгийн багадаа санхүүгийн жил бүрийн эцэст хянаж үздэг. Хүлээгдэж буй ашиглалтын хугацаа эсвэл хүлээгдэж буй ирээдүйн үр өгөөжийн хэв загварт орсон өөрчлөлтийг хорогдуулалтын хугацаа эсвэл аргын аль тохиромжтойг нь өөрчлөх замаар бүртгэлд тусгах ба уг өөрчлөлтийг нягтлан бодох бүртгэлийн тооцооллын өөрчлөлт гэж үзнэ.

Хязгаарлагдмал хугацаатай биет бус хөрөнгийн хорогдуулалтын зардлыг дэлгэрэнгүй орлогын тайланд биет бус хөрөнгийн үүрэгтэй нь нийцсэн зардлын бүлэгт хүлээн зөвшөөрнө.

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

л. Биет бус хөрөнгө (үргэлжлэл)

Биет бус хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрөхтэй холбоотой үүссэн аливаа нэг олз, гарзыг (хөрөнгийн борлуулалтын цэвэр орлого ба бүртгэлийн дүн хоёрын зөрүүгээр тооцно) тухайн тайлант жилийн орлого, үр дүнгийн тайланд тусгана.

Компанийн биет бус хөрөнгө нь нягтлан бодох бүртгэлийн програм хангамж бөгөөд шулуун шугамын аргыг ашиглан гурван (3) жил хорогдуулна.

м. Өөрийн хөрөнгө

Энгийн хувьцааг өөрийн хөрөнгөнд ангилна. Энгийн хувьцааны ногдол ашгийг зарласан үедээ өөрийн хөрөнгөнд хүлээн зөвшөөрдөг. Өөрийн хөрөнгийн гүйлгээтэй холбоотой гүйлгээний зардлыг татвар суутгасан дүнгээр нь өөрийн хөрөнгөнөөс хасна. Өөрийн хөрөнгийн гүйлгээний өртөгт зөвхөн өөрийн хөрөнгийн гүйлгээнд шууд холбоотой гаднын нэмэгдүүлсэн өртгөөс бусад өртгийг оруулахгүй.

н. Холбоотой талуудын гүйлгээ

Холбоотой тал гэдэг нь Компанитай холбоотой хувь хүн эсвэл байгууллага байна.

(а) Хувь хүн эсвэл тухайн хүний гэр бүлийн ойрын гишүүн доорх шаардлагуудыг хангасан тохиолдолд Компанийн холбоотой талд тооцогдоно. Үүнд:

- (i) Компанийн хяналт болон хамтын хяналт байдаг бол;
- (ii) Компанид томоохон нөлөөлөл байдаг бол;
- (iii) Компанийн гол удирдах ажилтан эсвэл Компанийн толгой компанийн гишүүн бол.

(б) Аж ахуйн нэгж байгууллага нь доорх шаардлагуудыг хангасан тохиолдолд Компанийн холбоотой талд тооцогдоно. Үүнд:

- (i) Компани болон аж ахуйн нэгж нь нэг группын гишүүд бол (өөрөөр хэлбэл толгой компани, охин компани ба зэргэлдээ охин компани бүр нь хоорондоо холбоотой юм);

2. **НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)**

2.2 **Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)**

н. Холбоотой талуудын гүйлгээ

- (б) Аж ахуйн нэгж байгууллага нь доорх шаардлагуудыг хангасан тохиолдолд Компанийн холбоотой талд тооцогдоно. Үүнд:
- (ii) нэг байгууллага нь нөгөө байгууллагын хараат компани эсвэл хамтын үйлдвэр бол (эсвэл, өөр байгууллага нь гишүүн байх компанийн хараат компани эсвэл хамтын үйлдвэрийн гишүүнбол);
 - (iii) хоёр компани хоёулаа нэг гуравдагч талын хамтын үйлдвэр бол;
 - (iv) нэгтал нь нөгөө талын хараат компани эсвэл хамтын үйлдвэр бол (эсвэл, нөгөө тал нь гишүүн байх компанийн хараат компани эсвэл хамтын үйлдвэрийн гишүүн бол);
 - (v) байгууллага нь Компанийн эсвэл Компанитай холбоотой талын ажилчдын тэтгэмжтэй холбоотой ажлаас гарсны дараах тэтгэмжийн хөтөлбөр бол. Хэрвээ Компани өөрөө тэр хөтөлбөр бол, ажил олгогчийн спонсор нь мөн Компанитай холбоотой тал болно;
 - (vi) (а)-д заасан хувь хүнд байгууллагын хяналт эсвэл хамтын хяналт байдаг бол;
 - (vii) (а)(i)-д заасан хувь хүнд байгууллагын томоохон нөлөө байх эсвэл тухайн хүн нь компанийн гол удирдах ажилтан бол (эсвэл толгой компанийн);
 - (viii) Компанид эсвэл Компанийн толгой компанид гол удирдах ажилтанаар хангах үйлчилгээ үзүүлдэг байгууллага эсвэл группийн ямарваа гишүүн бол.

3. **НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ ҮНЭЛЭМЖ БА ТООЦООЛОЛ**

Санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэх ажил нь удирдлагаастайлагналын өдрийн байдлаарх хөрөнгө, өр төлбөр, болзошгүй өр төлбөр, тайлант үеийн орлого, зардалд тайлагнасан дүнд нөлөө үзүүлэх үнэлэмж, ойролцоолсон тооцоолол, төсөөллүүдийг хийхийг шаарддаг. Эдгээр төсөөлөл, тооцооллуудын тодорхой бус байдал нь ирээдүйд хөрөнгө, өр төлбөрийн бүртгэлийн дүнд материаллаг дүнтэй залруулга хийхэд хүргэж болно. Тухайлбал, санхүүгийн тайлан бэлтгэхэд удирдлагын авч үзсэн томоохон тооцооллын тухай мэдээллийг дор үзүүлэв:

Бусад авлагын үнэ цэнийн бууралтыг тооцоолох

Компани нь ирээдүйд авлагаас учрах боломжит алдагдлын хэмжээгээр үнэ цэнэ бууралтын сан байгуулдаг. Энэхүү сангийн дүн нь удирдлагын түүхэн туршлага болон бусад эргэн төлөлтөд нөлөөлөхүйц хүчин зүйлүүдийн үнэлэмжээс шалтгаална. Тиймээс аль ч тайлант хугацаанд бүртгэсэн үнэ цэнийн бууралтын зардал нь тухайн жилийн үнэлэмж, тооцоолол болон төсөөллөөс хамааран өөрчлөгдөж байдаг.

ЖИДАКС ХК**САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД– 2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31***/мянган.төгрөг/***4. МӨНГӨ ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ**

	2021	2022
Банкин дахь мөнгөн хөрөнгө	590,160	11,402
Касс дахь мөнгө	-	-
	590,160	11,402

Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө нь Худалдаа хөгжлийн банк дахь төгрөгөөс бүрдэж байна.

5. ТАТВАР, НДШ-Н АВЛАГА

	2021	2022
ААНОАТ-ын авлага	1,946	1,946
НӨАТ-ын авлага	330	1,733
НДШ-ийн авлага	-	-
ХХОАТ-ын авлага	-	-
	2,276	3,679

6. БУСАД БОГИНО ХУГАЦААТ АВЛАГА

	2021	2022
Холбоотой талаас авах авлагын тайлант хугацаанд хамаарах дүн	-	268,837
	-	268,837

7. УРЬДЧИЛЖ ТӨЛСӨН ТӨЛБӨР

	2021	2022
Урьдчилж төлсөн тооцоо	-	1,943
	-	1,943

ЖИДАКС ХК

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД– 2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

/мянган.төгрөг/

8. ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ

	2021	Өсөлт	Бууралт	2022
Анхны өртөг:				
Барилга байгууламж	162,037	-	-	162,037
Тээврийн хэрэгсэл	-	-	-	-
Тавилга эд хогшил	-	-	-	-
Компьютер	-	-	-	-
Бусад хөрөнгө	-	-	-	-
Хуримтлагдсан элэглэл:				
Барилга байгууламж	20,318	-	-	20,318
Тээврийн хэрэгсэл	-	-	-	-
Тавилга эд хогшил	-	-	-	-
Компьютер	-	-	-	-
Бусад хөрөнгө	-	-	-	-
Цэвэр дүн:				
Барилга байгууламж	141,719	-	-	141,719
Тээврийн хэрэгсэл	-	-	-	-
Тавилга эд хогшил	-	-	-	-
Компьютер	-	-	-	-
Бусад хөрөнгө	-	-	-	-
	141,719	-	-	141,719

9. БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ

	2021	Өсөлт	Бууралт	2022
Анхны өртөг:				
Компьютерийн программ хангамж	-	159	-	159
Бусад биет бус хөрөнгө	31,050	-	-	31,050
Хуримтлагдсан элэглэл:				
Компьютерийн программ хангамж	-	-	-	-
Бусад биет бус хөрөнгө	-	-	-	-
Цэвэр дүн:				
Компьютерийн программ хангамж	-	159	-	159
Бусад биет бус хөрөнгө	31,050	-	-	31,050
	31,050	159	-	31,209

ЖИДАКС ХК**САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД– 2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31***/мянган.төгрөг/***10. УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ**

	2021	2022
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	3,453,065	3,741,972
	3,453,065	3,741,972

11. ТАТВАРЫН ӨГЛӨГ

	2021	2022
Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын өглөг	-	-
Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын өглөг	-	-
НДШ-н өглөг	207	-
Хувь хүний орлогын албан татварын өглөг	25	112
Бусад татварын өглөг	-	-
	232	112

12. БОГИНО ХУГАЦААТ ЗЭЭЛ

	2021	2022
Зээл-компани	-	25,000
	-	25,000

13. БУСАД БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР

	2021	2022
Бусад богино хугацаат өр төлбөр	76,374	101,772
	76,374	101,772

14. УР ХУГАЦААТ ЗЭЭЛ БОЛОН УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР

	2021	2022
Бусад урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	2,847,236	2,847,236
	2,847,236	2,847,236

ЖИДАКС ХК**САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД– 2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31***/мянган.төгрөг/***15. ӨӨРИЙН ХӨРӨНГӨ**

	2021	2022
Өмч - хувийн	1,373,575	1,373,575
Давуу эрхтэй хувьцаа	-	-
	1,373,575	1,373,575

Компани нь Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газарт бүртгүүлж, улсын бүртгэлийн № 9010001138 тоот гэрчилгээ авсан болно.

16. ГАДААД ВАЛЮТЫН ХАНШИЙН ЗӨРҮҮНИЙ ОЛЗ, ГАРЗ

	2021	2022
Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийн	(314)	3,514
	(314)	3,514

17. БУСАД ЗАРДАЛ

	2021	2022
Хүлээн авалт, баяр ёслол, захирлын хэрэглээ	2,905	14,551
	2,905	14,551

18. ЕРӨНХИЙ УДИРДЛАГЫН ЗАРДАЛ

	2021	2022
Ажиллагчдын цалингийн зардал	840	25,653
Аж ахуйн нэгжээс төлсөн НДШ	112	3,198
Албан татвар, төлбөр, хураамжийн зардал	-	1,760
Томилолтын зардал	-	8,497
Бичиг хэрэг	-	440
Шуудан холбоо	-	312
Мэргэжлийн үйлчилгээний зардал	5,000	7,927
Засварын зардал	66	163
Шатахууны зардал	409	3,119
Зар сурталчилгааны зардал	-	364
Хангамжийн материалын зардал	236	3,609
Банкны шимтгэлийн зардал	35	72
Бусад зардал	-	1,635
	6,698	56,749